

Münchhausenův syndrom

Münchhausenův syndrom (tzv. **syndrom Barona Prášila**) je duševní porucha. Patří do skupiny tzv. *faktivních* (předstírávých) poruch.

Podstatou syndromu je předstírání somatických či psychických obtíží, jehož **účel není jasný**. Nejčastěji se interpretuje jako jednání s cílem získat roli nemocného a kontakt se zdravotnickým personálem.

Epidemiologie

Z hlediska četnosti jde spíše o **vzácné případy**. Ve světové literatuře jsou popsány jednotlivé kazuistiky, několik takových případů se vyskytlo i v České republice.

Příznaky

Může se projevit **celou škálou příznaků** – od pouhého předstírání bolesti až po přímé navozování chorobných příznaků, které mohou mít letální následky. Typické je obcházení různých zdravotnických zařízení s rozličnými problémy, které nejsou jasně vysvětlitelné provedeným vyšetřením. K předstírání může pacient použít např. přidávání krve do moči, vbodávání jehel do těla, aplikaci nečistot či dokonce fekálií do žíly.

Video v angličtině, definice, patogeneze, příznaky, komplikace, léčba

Terapie

Terapie není jednoduchá. Porucha má tendenci chronifikovat. Významné jsou psychoterapeutické a farmakoterapeutické přístupy, přičemž léčbu by měl vést zkušený psychiatr. Problémem bývá absence náhledu na potřebnost léčby.

Diferenciální diagnostika

- Nejprve je nutné vyloučit somatické onemocnění.
- Od simulace se porucha odlišuje tím, že nemá přímý vědomý účel.
- V úvahu přichází psychotické onemocnění schizofrenního okruhu, zde by se však symptomy spojily se zřejmou poruchou myšlení či vnímání.

Münchhausenův syndrom by proxy (v zastoupení)

Je variantou v pediatrii, kdy **pečující osoba** (nejčastěji matka) předstírá, zesiluje nebo **navozuje obtíže u dítěte**, pro které pak vyhledá lékařskou pomoc a dožaduje se diagnostické a terapeutické intervence.

Typické znaky

- Porucha u dítěte je multisystémová, dlouhotrvající, neobvyklá nebo vzácná.
- Symptomy jsou nepřiměřené nebo inkongruentní.
- Symptomy mizí, nejsou-li rodiče/rodič přítomni.
- V rodině se vyskytuje syndrom náhlého úmrtí kojence.
- Dítě reaguje neobvyklým způsobem na terapii.
- Rodič je úzce připoután k dítěti a má medicínské znalosti.
- Rodič vyžaduje od zdravotnického personálu další vyšetřování dítěte.

Terapie

Je nutné zabránit poškozování dítěte! Často jsou nezbytná i úřední opatření ve smyslu odnětí dítěte z výchovy. Pokud došlo k porušení zdraví dítěte, měly jednotlivé případy i trestněprávní dohru. Jsou známy též případy končící smrtí.

Odkazy

Související články

- Syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte (CAN)

Externí odkazy

- Epizoda seriálu Lékařští detektivové popisující drsný případ Münchhausenova syndromu v zastoupení (<https://www.youtube.com/watch?v=emqL-qF4p7E>)
- Münchhausenův syndrom na anglické Wikipedii (https://en.wikipedia.org/wiki/Munchausen_syndrome)
- Karl Friedrich Hieronymus von Münchhausen (https://cs.wikipedia.org/wiki/Karl_Friedrich_Hieronymus_von_M%C3%BCnchhausen)

Použitá literatura

- LEBL, Jan. *Klinická pediatrie*. 1. vydání. Praha : Galén, c2012. 698 s. s. 653-654. ISBN 9788072627721.